

teret baade af den selv og af Under- og Overdomstolene. Vel er en Appel til Spøsteret forbunden med ikke ringe Beskøftninger; men det tør vistnok antages, at det Offentlige, i Erkjendelsen af Spørgsmaalets almindelige Interesse, vilde føle sig opfordret til, hvor det paa nogen Maade var gjørligt, at lette Vedkommende denne Vej ved Meddelelsen af fri Process og fri Retspleie.

Fler-tallet (Bajer, Clausen, Hansen og Laurber) kan ikke erkjende disse Indvendingers Berettigelse. Hvad for det Første Forholdet til Grundloven angaar, da ikke blot forudsætter denne paa mange Steder udtrykkelig, at særlige Love ere fornødne til dens Gjennemførelse, men ogsaa i Tilfælde, hvor dette ikke udtrykkelig er forudsat, kan enten Sagens Natur eller Forholdenes Udvikling medføre, at særlige Love maa træde til og da enten direkte maa fortolke Grundlovsbestemmelser eller ved at anvende disse maa gaa ud fra en given Fortolkning af dem. Herved er Lovgivningsmagten saa langt fra at overstride sin Kompetence, at den tværtimod opfylder en den utvivlsomt paahvilende Pligt, og Domstolene maa ligesaa fuldt være forpligtede til at rette sig efter saadanne almindelige Afgjørelser fra Lovgivningsmagtens Side, som de andre Statsmagter ere forpligtede til at respektere Domstolenes Afgjørelser af de specielle Tilfælde, der bringes for dem. Det kan i saa Henseende fremhæves, at Grundloven giver Domstolene Ret til at paatjende ethvert Spørgsmaal om Dørlighedsmyndighedens Grændser, men ikke giver dem en tilsvarende Ret lige over for Lovgivningsmagten. Den lovgivende og den dømmende Magt maa overhovedet hver paa sit Omraade erkjendes for lige kompetente Fortolkere og Anvendere af Grundloven, og Domstolene have i saa Henseende hverken efter Grundlovens Ord eller Mand nogen saadan Overhøjhed over Lovgivningsmagten, som Mindretallet synes at ville tillægge dem.

Hvad nu særlig Valgloven angaar, da kan det ikke negtes, at dennes §§ 2 og 5 give en „authentisk Fortolkning“ af de tilsvarende Bestemmelser i Grundloven, selv om de efter hele Planen for Valglovens Affattelse fremtræde under en anden Form end den, hvorunder en saadan speciel Lovbestemmelse som nærværende naturlig maa fremtræde. Der kan heller ikke være Spørgsmaal om, at baade de kommunale Myndigheder og Domstolene for Valgrettens, de enkelte lovgivende Forsamlinger for Valgbarhedens Vedkommende ville respektere den derved givne autentiske Grundlovsfortolkning som saadan, og ikke, selv om de mente, at f. Ex. Ubergjættelighed forudsatte pletfri Vandel, vilde gjøre en saadan Opfattelse gjældende imod Valglovens Ord. Og dog maa af disse to Paragrafer i Valgloven i det Mindste § 2 erkjendes at give en udvidende Fortolkning af den

tilsvarende Valgretsbestemmelser i Grundloven. Andre Bestemmelser i Valgloven, navnlig den ubetingede Gyldighed, som er tillagt Valglisterne, kunne efter Omstændighederne enten medføre, at den, som efter Grundloven har Valgret, ikke kan komme til at gjøre denne gjældende, eller at den, som ikke opfylder Betingelserne for Valgret, dog kan udvøse dem. Disse Bestemmelser kunne saaledes virke baade som udvidende og som indskrænkende Fortolkning af Grundlovens Forrifter, og dog vil vel Ingen kunne bestride deres Gyldighed eller unddrage sig at efterkomme dem. Nærværende Lovforslag gaar ikke ud paa at give enten nogen udvidende eller indskrænkende Fortolkning af den tilsvarende Grundlovsbestemmelse, men saa nøjagtig som muligt at fortolke, hvad der ligger i denne, og naar Mindretallet er enigt med Fler-tallet i denne Fortolknings Rigtighed i, og for sig, kan det ikke med Højre heraa se sig paa Muligheden af, at den desuagtet kan tænkes at indeholde en Forandring af Grundloven, uden tillige at maatte indrømme, at det Samme snarere og i højere Grad kan tænkes at være Tilfældet ved de anførte Bestemmelser i den gjældende Valglov. Mindretallet har Ret i, at det for den grundlovgivende Rigsforsamling, som i Forening med Kongen indsatte disse Bestemmelser i Valgloven, laa nærmere end for nogen senere Lovgivningsmagt at fortolke Grundloven; men naar man tillægger den nævnte Forsamling en saadan Inspiration med Hensyn til Forstaaelsen og Anvendelsen af Grundlovens Valgretsbestemmelser, maa man tillægge den en lignende Inspiration med Hensyn til Forstaaelsen og Anvendelsen af Grundlovens Bestemmelser om Lovgivningsmagtens Omraade, og det er da ikke nogen „Uforetthed“, men aldeles berettiget, naar den nuværende Lovgivningsmagt opfatter sin Kompetence i Forhold til Grundloven paa samme Maade og giver en Fortolkning af en af Grundlovens Valgretsbestemmelser, som den grundlovgivende Rigsforsamling mente at kunne lade henstaa uden „authentisk Fortolkning“, men som senere af praktiske Grunde har vist sig at behøve en saadan.

Naar dernæst Mindretallet finder det urigtigt at give nye Love, hver Gang man støder paa et juridisk Begreb, hvis Afgrænsning kan frembyde nogen Uvil i de enkelte Tilfælde, saa kan Fler-tallet vel give Mindretallet Ret heri i Almindelighed, men ikke som ubetinget Regel. Særlig i nærværende Tilfælde medfører Savnet af en Lovfortolkning af det paagjældende juridiske Begreb store praktiske Ulemper, som ikke kunne ventes afhjulpne derved, at man uden Beskøftning for de Paagjældende bringer et eller flere Tilfælde for Spøsteret; thi selv om man ser bort fra, at Spørgsmaalet vanskeligt kommer til at foreligge rent og udvømmende endog i flere enkelte Tilfælde, og at Proceduren kan indvirke paa Sagens